

**SPRAWOZDANIE Z PRAC ZESPOŁU
INTERDYSCYPLINARNEGO
DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
W ROKU 2022**



Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, kwiecień 2023r.

I. Powołanie i podstawy prawne

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 29 czerwca 2011 r. (Zarządzenie Nr 447/III/2011).

Zespół działał na podstawie:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. 2023, poz. 289).
2. Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. nr 209, poz. 1245)
3. Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr VII/54/11 z dnia 14 kwietnia 2011r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr XXIII/266/20 z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2021 – 2024.

1) W skład Zespołu Interdyscyplinarnego na dzień 31 grudnia 2022 roku wchodził następujący członkowie:

1. **Bala Joanna** – psycholog Przedszkola Integracyjnego nr 2 w Cieszynie, psycholog Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Cieszynie.
2. **Baszczyńska Agnieszka** – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie.
3. **Boruta Ilona** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 5 w Cieszynie.
4. **Chabrajska Wioleta** – specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (Sekretarz).
5. **Czerniej Beata** – pracownik socjalny Szpitala Śląskiego w Cieszynie.
6. **Florczykiewicz Anna** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 5 w Cieszynie, członek Oddziału Powiatowego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Cieszynie.
7. **Hołdys Andrzej** – prokurator rejonowy w Cieszynie.
8. **Kłapsia Paweł** – dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie (Zastępca Przewodniczącej Zespołu).
9. **Krasucka Alicja** – kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej dla Dorosłych przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie.

10. **Krużolek Magdalena** – specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (Przewodnicząca Zespołu).
 11. **Marchewka Anna** – kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej dla Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie.
 12. **Ogierman Aneta** – starszy specjalista Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, koordynator programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc.
 13. **Radziszewska Katarzyna** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 2 w Cieszynie.
 14. **Sikora Janusz** – przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie, zastępca Komendanta Straży Miejskiej w Cieszynie.
 15. **Stachowiak-Zajac Aneta** – kierownik Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie.
 16. **Staś Krzysztof** – dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.
 17. **Szkutek Martyna** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 3 w Cieszynie.
 18. **Żwak Izabela** – pedagog Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie.
- 2) Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę administracyjno-organizacyjną prac Zespołu realizowali pracownicy Zespołu ds. przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Koordynację działań programowych powierzono również pracownikom Zespołu ds. przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

II. Działania organizacyjne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Cieszynie

- 1) Zespół realizował swoje podstawowe zadania poprzez pracę stałej grupy roboczej jaką jest Zespół Interwencyjny, który zajmował się bieżącą obsługą przypadków, w procedurze „Niebieskie Karty”, podejmowaniem działań interwencyjnych w środowisku zagrożonym, opracowaniem zasad postępowania i pracy z rodzinami doznającymi przemocy, prowadzeniem stosownej dokumentacji indywidualnych przypadków zgodnie z Procedurą „Niebieskie Karty”.
- 2) Zespół realizował i dopracowywał system kontaktowania się i przepływu informacji między członkami Zespołu.

- 3) Zespół na bieżąco zaznajamiał się ze zmianami prawnymi i zadaniami w zakresie pracy Zespołu i grup roboczych oraz zadaniami i obowiązkami członków Zespołu.
- 4) Zespół przeanalizował wszystkie sytuacje przemocy jakie zostały zgłoszone do Zespołu, opracował plany pomocy w procedurze „Niebieskie Karty” oraz ustalał zasady przepływu informacji, przechowywania dokumentów ze szczególnym zwróceniem uwagi na fakt, że są to dane poufne, szczególne i wymagające zabezpieczenia.
- 5) Członkowie Zespołu na bieżąco szkolili się i poszerzali swoją wiedzę tematyczną w zakresie merytorycznym i programowym z tematyki przemocy, pomocy osobom w kryzysie oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Lp.	Temat szkolenia	Organizator	Ilość godz.	Ilość osób
1.	„Studium Pracy z Dzieckiem Krzywdzonym”	Stowarzyszenie „Moc Wsparcia”	60	1
2.	„Przemoc i cyberprzemoc rówieśnicza- ważne informacje o ofiarach, sprawcach i świadkach” 7 modułów	J. Pyżalski	10,5	1
3.	„Zagrożenia przemocowe”	Webinar Małgorzata Kibart	1,5	1
4.	Ukończenie treningu interpersonalnego	Stowarzyszenie „Moc Wsparcia”	40	1
5.	„Przemoc wobec osób starszych i niepełnosprawnych”	Stowarzyszenie Niebieska Linia	6	2
6.	„Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałania narkomanii”	Centrum Działań Profilaktycznych	6	2
7.	„Niebieska Karta-realizacja procedury”	pccpoland	6	2
8.	„Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego”	Ośrodek Twórczej Interwencji „OTI”	6	2
9.	„Podstawy samoobrony”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Cieszyn	2	1
10.	Konferencja Interdyscyplinarna „Niewidzialni, niesłyszalni, cisi-przemoc wobec seniorów”	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Cieszyn	6	6
11.	Konferencja „Tworzenie lokalnych systemów ochrony dzieci przed krzywdzeniem”	Stowarzyszenie „Moc Wsparcia”	6	2
12.	„Działania interwenta kryzysowego w zdarzeniach masowych”	KontAKt Aneta Kurzawa	7	1
13.	szkolenie dla lektora w ramach projektu profilaktycznego „Revolution Train”	Nove Cesko	16	3

- 6) Superwizje – regularnie 2 członków Zespołu poddawało swoją pracę superwizji prowadzonej przez certyfikowanego superwizora zewnętrznego.

- 7) Członkowie Zespołu realizowali przyjętą zasadę postępowania i pracy z rodzinami doznającymi przemocy, zgodnie z rozporządzeniami w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, przyjmując zasadę analizy każdego przypadku z opracowaniem dla niego indywidualnych wytycznych w pracach stałej grupy roboczej, a w szczególnych przypadkach powoływania indywidualnych grup roboczych.
- 8) Członkowie Zespołu na bieżąco analizowali realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy. Opracowali wytyczne organizacyjne i programowe do sprawozdania za 2022r.
- 9) Członkowie Zespołu przeanalizowali dane o zasobach i realizowanych programach w różnych placówkach i instytucjach na terenie miasta, analizując ich wystarczalność, w stosunku do potrzeb środowiska i skuteczność działania.

III. Dokumentacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzi dokumentację, którą stanowią: protokoły z posiedzeń Zespołu, stałej grupy roboczej oraz grup roboczych powołanych do indywidualnego przypadku, rejestr zgłoszonych przypadków w ramach procedury „Niebieskie Karty”, rejestr oświadczeń o zobowiązaniu do zachowania poufności danych powziętych podczas pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, listy obecności z posiedzeń, dokumenty zebrane przez członków grup roboczych, „Niebieskie Karty” C i D, notatki służbowe oraz dokumenty programowe.

Dokumentacja prowadzona jest przez wydzielony Zespół, w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Dokumenty nie przechodzą przez administrację Ośrodka, trafiają bezpośrednio do pracowników obsługujących Zespół Interdyscyplinarny, którzy są jego członkami zobowiązanymi do zachowania tajemnicy. Dokumentacja przechowywana jest w oddzielnym pokoju w zamykanych szafach, zgodnie z przyjętymi zasadami regulaminowymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

IV. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

- 1) W 2022 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie (marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień) oraz 7 spotkań Stałej Grupy Roboczej – Zespołu Interwencyjnego;
- 2) Zespół powołał 33 grupy robocze do indywidualnych przypadków, ponadto koordynował i monitorował pracę 45 funkcjonujących grup roboczych; łącznie w roku 2022 odbyły się 52 spotkania grup roboczych.
- 3) Członkowie Zespołu na bieżąco udzielali konsultacji i edukowali pracowników instytucji, którzy są uprawnieni do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Treści merytoryczne dotyczyły przekazywania aktualnych informacji na temat zadań, obowiązków, sposobu pracy oraz etyki przy prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty”.
- 4) Zespół gromadził i aktualizował adresy wszystkich placówek, instytucji i organizacji działających w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie oraz podejmował działania upowszechniające je w środowisku. Bazę teleadresową aktualizowano na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie stworzono zakładki informujące o systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonującym na terenie miasta Cieszyna.
- 5) Zespół przeanalizował i opracował wytyczne do pracy dla 68 nowych przypadków, koordynując pracę służb pomagających, zachowując wytyczne i założenia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Poniższa tabela przedstawia liczbę „Niebieskich Kart” z podziałem na poszczególne dzielnice miasta Cieszyna, wszczętych w 2022 roku, sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników Placówek Oświatowych oraz Ochrony Zdrowia, z wyłączeniem „Niebieskich Kart” sporządzonych powtórnie w rodzinach, w których procedura już trwała.

Liburnia	20 kart
Bobrek	7 kart
Błogocice	10 kart
Śródmieście	11 kart
Podgórze	9 kart
Marklowice	1 kart
Mnisztwo	2 kart
Boguszowice	1 kart
Kalembice	1 kart

Krasna	0 kart
Pastwiska	3 karty
Mała Łąka	2 karty
Gułdowy	1 kart
Łącznie:	68 procedur „Niebieskie Karty“

Łącznie w roku 2022 Zespół objął pomocą 101 rodzin z 101 procedur „Niebieskie Karty”, to jest 297 osób, w tym 113 dzieci.

na 68 procedur „Niebieskie Karty” (według formularza „NK” A) w:

- 65 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy psychicznej;
- 56 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy fizycznej;
- 7 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy ekonomicznej;
- 5 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy seksualnej.

na 68 procedur „ Niebieskie Karty” (według formularza „NK” A) w:

- 46 przypadkach osobami krzywdzonymi były kobiety w relacjach partnerskich (w tym 26 kobiet doznawało przemocy będąc w związku małżeńskim, a 20 w konkubinatach), tutaj nie wykazano osób – relacji z kart powtórzonych spisanych w 2022 roku;
- 40 przypadkach członkami rodzin były dzieci (razem 81 dzieci, w tym w 11 procedurach 15 dzieci było bezpośrednimi ofiarami przemocy fizycznej, psychicznej i ekonomicznej, a 65 dzieci było świadkami przemocy i tak zwanymi ofiarami pośrednimi);
- 4 przypadkach osobami doznającymi przemocy były zarówno dzieci jak i kobieta pozostająca w relacji partnerskiej;

Ilość przypadków	Relacje rodzinne	
	Osoba doznająca przemocy	Osoba stosująca przemoc
2	ojciec	dorosły syn
1	rodzice	dorosły syn
7	matka	dorosły syn
1	mężczyzna	partnerka

1	dorośla córka	matka
1	kobieta	były mąż
1	matka	nieletni syn
1	ojciec	nieletni syn

na 68 procedur „Niebieskie Karty” (według formularza „NK” A) w:

- 43 przypadkach w rodzinach występował problem z nadużywaniem alkoholu, wówczas przypadki były konsultowane z GKRPA;
- 27 przypadkach członkowie Zespołu skierowali wniosek do GKRPA;
- 18 przypadkach udzielano wsparcia osobom po 60 roku życia, 11 kobietom i 7 mężczyznom, były to zarówno osoby stosujące przemoc jak i doświadczające przemocy.
- 6 rodzinach – osobą doświadczającą przemocy była osoba niepełnosprawna;
- 16 przypadkach – rodziny objęte były dozorem/nadzorem kuratorskim;
- 25 przypadkach – zamknięto procedurę wszczętą w 2022 r.;
- 24 przypadkach – powiadamiany był Sąd Rejonowy;
- 1 przypadku – powiadamiana była Prokuratura Rejonowa;
- 3 przypadkach – rodziny zostały objęte wsparciem asystenta rodziny;
- 5 przypadkach – udzielono schronienia w całodobowej placówce – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (dla 4 kobiet i 4 dzieci), Dom Matki i Dziecka „Słonecznik” (dla 1 kobiety i 2 dzieci);
- 5 przypadkach osoby stosujące przemoc zostały skazane prawomocnym wyrokiem za znęcanie się nad osobą najbliższą z art. 207 kk.

na 68 procedur „Niebieskie Karty” instytucjami inicjującymi procedurę były:

- w 7 przypadkach – Ośrodek Pomocy Społecznej;
- w 56 przypadkach – Policja;
- w 4 przypadkach – Oświata;
- w 1 przypadku – Ochrona Zdrowia.

- 6) W ramach Procedury „Niebieskie Karty” (w 101 przypadkach) Zespół realizował zadania:
- a) Wszczytał postępowania w procedurze (gdy wpłynęła „Niebieska Karta” A do

przewodniczącego). Do 3 dni od daty otrzymania informacji, członkowie Zespołu byli zaznajamiani z aktami sprawy i przygotowywali działania w ramach swoich zadań i kompetencji służb, których są przedstawicielami.

b) Przypadek każdej rodziny był omawiany i analizowany na spotkaniu Zespołu i Grup Roboczych, gdzie opracowywano wytyczne do dalszych prac z rodziną, określając zadania dla poszczególnych służb zgodnie z możliwościami i kompetencjami. Dokumenty poszczególnych procedur gromadzone były w odrębnych teczkach oraz przechowywane w pomieszczeniach Zespołu (zgodnie z przepisami RODO i przepisami kancelaryjnymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej).

c) Członkowie Zespołu kontaktowali się i zapraszali na rozmowę osoby, co do których istniało podejrzenie, że doznają przemocy. W trakcie spotkań omawiano aktualną sytuację oraz potrzeby tych osób, sporządzano druk „Niebieska Karta” C. Przedstawiano możliwości uzyskania pomocy, przekazywano „Niebieska Karta” B, przeprowadzano rozmowę wspierającą, edukacyjną, motywującą do dalszego działania, wspólnie opracowywano plan pomocy i omawiano możliwości poprawy sytuacji w rodzinie. Każdej osobie, co do której istniało podejrzenie, że może doznawać przemocy, zaproponowano pomoc psychologiczną, prawną, socjalną w zależności od potrzeb. Z osobami, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie przeprowadzano rozmowę informującą, edukacyjną, wspierającą, często dyscyplinującą, sporządzano druk „Niebieska Karta” D, celem omówienia sytuacji i określenia kierunku pomocy ze wskazaniem do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub terapeutycznym (głównie dotyczącym terapii uzależnień i pomocy psychologicznej). W 2022 roku Zespół skierował 10 osób do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc oparty na Modelu Duluth, realizowanym przez Powiat Cieszyński; 4 osoby ukończyły program.

d) Prowadzono bieżące konsultacje, podejmowano wspólne działania celem sprawniejszego pomagania i monitorowania prowadzonych działań, potrzebnych do ewaluacji założonych planów pomocy.

7) Zespół kontynuował zadania wynikające z działań podejmowanych w rodzinach, w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które wpłynęły do Zespołu w poprzednich latach.

W 2022 roku ogólna liczba postępowań z użyciem procedury „Niebieskie Karty” wynosiła 101 czynnych przypadków, obejmujących lata 2020 - 2022.

W 2022 roku łącznie zakończono 57 procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach 2020- 2022 (w tym 48 z przesłanki ustania przemocy, 9 z przesłanki braku zasadności podejmowania działań).